

„Narodne novine“, broj 79/07. i 139/10.

ZAKON
O OBVEZONOM ZDRAVSTVENOM NADZORU RADNIKA
PROFESIONALNO IZLOŽENIH AZBESTU
(neslužbeno pročišćeni tekst)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje način praćenja zdravstvenog stanja radnika izloženih azbestu, postupak dijagnosticiranja profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom, tijela nadležna za praćenje zdravstvenog stanja i tijela nadležna za provođenje dijagnostičkog postupka kod sumnje na profesionalnu bolest izazvanu azbestom.

Članak 2.

Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

Azbest jest pojedina vrsta vlaknastih silikata (krokidolit, aktinolit, antofilit, krizotil, amozit, tremolit), sirovi azbest i/ili njihovi proizvodi (u daljnjem tekstu: azbest).

Radnik profesionalno izložen azbestu jest radnik, u radnom odnosu u pravnoj ili fizičkoj osobi sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, koji je ili je bio profesionalno izložen azbestu ili njegovim proizvodima na radnom mjestu zbog tehnološkog procesa, skladištenja, uporabe, razgradnje kao i sanacije (dekontaminacije) područja onečišćenog azbestnim otpadom i odstranjivanje proizvoda koji u sebi sadrže azbest. Radnikom profesionalno izloženim azbestu smatra se i osoba koja je ostvarila pravo na mirovinu ili ima status nezaposlene osobe, a koja je bila profesionalno izložena azbestu (u daljnjem tekstu: radnik).

Maksimalno dopustiva koncentracija jest ona najviša koncentracija vlakana pojedinih vrsta azbesta u zraku radnih prostorija i prostora, koja prema znanstvenim spoznajama ne dovodi do oštećenja zdravlja pri svakodnevnom osmosatnom radu kroz cijeli radni vijek (uz uobičajene mikroklimatske uvjete i umjereno fizičko naprezanje), a izražena je u broju vlakana /cm³.

II. PROFESIONALNA IZLOŽENOST RADNIKA AZBESTU

Članak 3.

Profesionalna izloženost radnika azbestu podrazumijeva posrednu ili neposrednu izloženost azbestu tijekom proizvodnje, uporabe, skladištenja i razgradnje objekata i/ili proizvoda koji sadrže azbest ili proizvode od azbesta.

Pod profesionalnom izloženošću azbestu, prema ovome Zakonu, smatra se:

- neposredna izloženost azbestu zbog rada u proizvodnji, uporabi, razgradnji, odstranjivanju ili skladištenju azbesta, odnosno azbestnih proizvoda ili na servisnim poslovima u pogonima za proizvodnju azbestnih proizvoda u Republici Hrvatskoj, kao i
- posredna izloženost azbestu zbog rada kod fizičke ili pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, koja je u svojoj proizvodnji koristila azbest.

Profesionalna izloženost radnika azbestu postoji i kod radnika koji su radili u pravnoj ili fizičkoj osobi koje su povremeno proizvodile, ugrađivale, skladištile ili odstranjivale azbest, uz uvjet da je povremena izloženost prelazila razinu maksimalno dopustive koncentracije u vrijeme izloženosti azbestu.

Profesionalno izloženim radnicima azbestu smatraju se i radnici koji rade ili su radili u pravnoj ili fizičkoj osobi koje su ovlaštene za obavljanje poslova odstranjivanja azbestnih proizvoda, ako rade ili su radili na poslovima odstranjivanja.

III. PROFESIONALNE BOLESTI UZROKOVANE AZBESTOM

Članak 4.

Profesionalne bolesti uzrokovane azbestom u smislu ovoga Zakona jesu:

- azbestoza (difuzna intersticijska plućna fibroza),
- bolesti pleure (plakovi pleuralne pleure, difuzna zadebljanja parijetalne i visceralne pleure, benigni pleuralni izljev),
- rak bronha i pluća i maligni mezoteliom seroznih membrana (pleure, potrbušnice i osrčja).

IV. ZDRAVSTVENI NADZOR RADNIKA PROFESIONALNO IZLOŽENIH AZBESTU

Članak 5.

Praćenje zdravstvenog stanja radnika profesionalno izloženih azbestu, radnika koji imaju priznatu profesionalnu bolest izazvanu azbestom, kao i dijagnostičke postupke kod sumnje na postojanje profesionalne bolesti provode doktori specijalisti medicine rada u zdravstvenoj ustanovi ili specijalisti medicine rada u privatnoj praksi uključeni u mrežu ugovornih subjekata medicine rada.

Praćenje zdravstvenog stanja radnika iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva i obvezne preventivne preglede koji se obavljaju najmanje svake 3 godine.

Uvjete i način praćenja zdravstvenoga stanja, dijagnostičke postupke kod sumnje na postojanje profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom te mjerila za priznavanje profesionalne bolesti uzrokovane azbestom utvrdit će pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo (u daljnjem tekstu: ministar) uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Članak 6.

Praćenje zdravstvenog stanja radnika obvezno se provodi kroz razdoblje od 40 godina nakon prestanka profesionalne izloženosti radnika azbestu neovisno o tome je li kod radnika već dijagnosticirana profesionalna bolest iz članka 4. ovoga Zakona.

V. UTVRĐIVANJE PROFESIONALNE BOLESTI UZROKOVANE AZBESTOM

Članak 7.

Postupak utvrđivanja i priznavanja profesionalne bolesti uzrokovane azbestom provodi Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Članak 8.

Radnik kojem je nakon provedenog postupka iz članka 7. ovoga Zakona utvrđeno postojanje profesionalne bolesti uzrokovane azbestom, ostvaruje prava s osnove te bolesti utvrđena Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju i Zakonom o obeštećenju radnika profesionalno izloženih azbestu, na način i prema postupcima utvrđenim tim zakonima.

Članak 9.

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu vodi registar radnika za koje je prijavljena profesionalna bolest uzrokovana azbestom.

Sadržaj i način vođenja registra iz stavka 1. ovoga članka utvrdit će općim aktom Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.

VI. FINANCIRANJE

Članak 10.

Sredstva za provođenje preventivnih zdravstvenih pregleda, redovitih zdravstvenih pregleda, provođenje dijagnostičkog postupka za dokazivanje bolesti uzrokovanih azbestom, postupak utvrđivanja profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom, liječenje bolesti uzrokovanih azbestom, osiguravaju se iz sredstava doprinosa za zaštitu zdravlja na radu sukladno posebnome zakonu.

VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 11.

Ministar će pravilnik iz članka 5. stavka 3. ovoga Zakona donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 12.

Opće akte za čije ga donošenje ovlašćuje ovaj Zakon Hrvatski zavod za medicinu rada donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 13.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.